

naredila. Savoljo tega nam bodejo tudi druge rezhi — ne samo kmetijske in rokodelske — prijetne, ker namen teh noviz je kaj sa *poduk* in kaj sa *kratek zhaš* Šlovenzam povedati. Kakor smo slišali, nekatere bravze posebno po *novizah* mika; tudi tém bomo vstrezhi se prisadjali in v prihodnim letu še vezh noviga povedali. Ker bomo rasun povešt is slovenskih deshel tudi *posebne unajne prigodbe* sa prihodno na snanje dajali, sklénemo to osnanilo s tišimi besedami, s kterimi je naš flavni pevez *Vodnik* ljubljanske novize v letu 1797 sazhél:

„Je kasha savréla,
Še terga kej nít?
Kaj sofed moj dela?
Šim prafhati št.

Al umnošti jmajo
Po svejti kej vezh?
Al drugja kej snajo,
Kò jábuka pezh?

Od tega Novize
Lublanske pov'dò;
Sa nov lejt potize
Šhe take ni b'lo.“

Jesénske misli.

Neštevilne zemlja mati
Poklonjuje nam darí
U spomladi, u poletji,
Člo do pozne jesení:
Blagodarno krilo svoje
U proletji razgernè,
Vse ustaja, vse se oživlja,
Vse oterpno se maje.
Raznopisan pèrt pregerne
Naglo vse strani svetá,
Ki se v rajskih barvah svojih
Veličavno lesketá;
Mlado cvétje nježno klico
V čistih nedrijih redí,
Ki se v leti al' jesení
V sad presladki spremení.
V zraku, v vódi in na suhim
Tisuč bitij mergolí,
Skerbno v dnevi in u noči
Zemlja mat' za nje budí. —
Mračnost zato, — če se zmislím
Merzle zime — me obgrè,
Ktera zemljo z nje blagóstmí
V belo krilo nam zaprè;
Pa gledeč na spomlad mlado
Ki jo 'z spanja vzdigne spet,
Ki vse bitja opočila
Delat' kliče in živét',
Mislim: saj je to prirodno
V snu iskát' sgubljenó moč.
S' tihim glasam tedej rečem:
„Blaga zemlja, lahko noč!“

S.

Sakaj sim ter tje tako malo sadniga drevja sadé?

Šhé Abraham je v Barsabi veliko drevja sadil in prav je storil. Sna biti, de je, kakor judovski pismoúki mislijo, svoje verstnike obilnosti nature, in s tem vfigamogozhnosti, modrosti in dobrotljivosti boshje opominjati hotel, ali pa, de bi popotnikom hladen kraj sa pozhivati in shlahtne prigriske pripravil; morebiti v tém tudi sebi dobizhek perdobil. Kdor drevesa sadí, nima samo dobizhka in veselja; tudi sa naslédnike dobro déla, kterim dobizhke in veselje pripravlja.

Pa zhe so ravno dobizhki, ktere sadja reja prinese, tako ozhitni, se vunder še filno malo kmetovavzov vidi, ki bi s vso pridnostjo sadno drevje redili in oskerbovali.

Od kód pa to pride?

Dostikrat se móra rezhi, de to od nekake lenobe in sanikernosti pride, ktero tudi drugo kmetovanje prizha. Kakor se zésta ne popravi, dokler ni vša rasorána; kakor se njiva ne

pléve, dokler ni vša pušta; kakor se kúpi kamnja, ternje, nepotrébna gofháva na travnikih in na njivah od léta do léta pri miru pufhajo — vse is lenobe in sanikernosti — : tako se tudi sadno drevje ne sadí, ker se mora s nekolikim trudam saditi. Zhe bi samo od sebe rastlo, bi ga še rasti pustili, ker se pa to ne godí, so nar bolj pripravi kraji prasni.

Nekteri pa pravijo:

1. „Ješt nesnam srejo sadniga drevja v zakariti.“ — Tada se pa uzhi, prijatel! Dosti je k poduzhenju v reji sadniga drevja pisani-ga; tudi so povsod, saj nekteri skušheni redniki drevja. Kdor se vadi, bo mojster in kar je potrebno, se da kmalo nauzhiti. Tudi še v starosti je mogozhe se to uzhati, kar pri marfikterih drugih rezhéh ni tako.

2. „Pre vezh zhasa terpi, préden mi moje drevéfa kaj obrodé.“ — Kdaj pa vunder! Zhaš pride, in sgubljen trud se obilno poplaza. Koliko zhasa se mora zhakati, preden brésovje kaj dobizhka vershe! koliko zhasa, preden vsjano borovo in smerékovo séme kaj dobizhka prinese! Šadno drevje pa še zhes malo lét sad prinese in potém vřako léto, bres de bi bilo še kadaj treba sejati in saditi. Šaj kmet tudi eno leto shitne shetve rad zhaka in kdor zhe rokodelcz biti, se 3 — 5 let pri mojstru uzhi s upanjem prihodnih dobizhkov!

3. „Pre star sim sa tó; malo dobizhka bom imel, malo sadú bom pridélal.“ — No, koliko star si le? Šhestdesét lét star zhlovek sná še smeraj upati, de bo sad vsfajeniga drevja vezh ko 10 lét vshival; 80 lét stariga sna saj veselje doletéti, de svoje drevje rasti gléda in sraven imá tudi še dobro véšt, de je tudi k pridu svojih mlajšhev kaj storil. — In kdo bo pa samo na-se in na svoj dobizhek glédal! Kaj nimash otrók? — Zhe bi bili vashi spredniki tudi tako nesaupljivi in samogoltni bili, bi mi malo boršhtov in stariga drevja iméli; veliko korisnih narédb i. t. d. bi ne bilo.

4. „Jes nimam zhasa!“ — Ni ref! — nekaj zhasa ostane še smiraj, tudi zhloveku, ki imá veliko opravkov, slasti zhe je zhaš dobro odmérjen. Zhe bi kdo sam ravno ne smogel kaj oskerbéti, mu bo pa sadno drevo obilno pover-